

Prædiken til 15. søndag efter trinitatis

Luk. 10, 38-42

At lade stilheden gøre noget
De billeder af Vilhelm Hammershøi man hele sommeren har kunnet se på Ordrupgård, kunne man for et par år siden også se på Royal Academy of Art. På Ordrupgaard havde man kaldt udstillingen Hjemme hos Hammershøi. I London The Poetry of Silence. Stilhedens poesi. Poesi er græsk og i familie med poieā, som betyder at gøre. Og det er det poesi gør. Gør noget ved os. Skaber noget i os; en stemning, en følelse, en drøm, en hensigt, en vej.
Stilhedens poesi. En helt rigtig titel for der sker noget, når man træder ind den stilhed, der er Hammershøis univers: der er noget stilfærdigt, noget fortroligt og hjemligt over det – en stue, et vindue, en kvinde, en mor, et spisebord.
Hjemligt, men også foruroligende og ubestemmeligt i sin vekslende gråtoneskala. Arkitektonisk rent og klart og arrangeret ned til mindste detalje, men også med et mysterium, der udfolder sig i dybden, og som kræver tid og tålmodighed for at blive erkendt.
Ligesom den bog den etiopiske hofmand sidder med dér i sin vogn. Han sidder med en tekst foran sig af profeten Esajas. En

tekst som i parentes bemærket er en smuk og velkomponeret tekst, og som han sagtens fornemmer også rummer et mysterium, han gerne vil erkende.

Det går bare ikke helt af sig selv. Han trænger til, at nogen sætter sig ved siden af ham, og kigger på det sammen med ham og hjælper ham på vej.

”Hvem taler han om, profeten? Hvem er det, der som et får føres til slagting, som et lam der er stumt, mens det klippes”.

Filip brænder efter at fortælle ham, at det er jo Jesus, det skal ske sådan for. Filip sætter sig op i vognen hos hofmanden. Han må være forberedt på, at det vil komme til at tage noget tid. For hvordan dog forklare det, så den stakkels mand forstår?

Ligesom også hos Maria. Hun har hørt Jesus fortælle mange gange før, fortælle sine enkle, velkomponerede historier fra hverdagen, med interiører og mennesker fra denne hverdag. Klare og enkle, men Maria fornemmer også, at hvis hun skal fatte mysteriet i Jesu enkle fortællinger, så de også udfolder sig i dybden og bliver billeder og fortællinger om den Gud, der vil hende noget, gribe ind i hendes liv og forandre det, så må hun være forberedt på, at det kan tage lidt tid.

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Hvis hun skal fatte det hjemlige, som samtidig foruroliger hende, så er hun nødt til, nu hvor han er der, at lade oprydning og madlavning være, sætte sig og være stille, så poesien kan komme til det, den kan, nemlig gøre noget.

Ligesom vi selv gradvis opdager, at vi ikke kun er modtagelige for Hammershøis billeders synlige, ydre skønhed, men også for en dybere betydning – et tilgrundliggende mysterium, en indre essens – selve sceneriets eller øjeblikkets puls og hjerteslag – som maleren instinktivt, men sikkert meddeler, sådan vækker Jesus netop det til live i Maria, som hun skal bruge ro og fred, stilhed og tid, til rigtig at begribe.

Det tager tid, lang tid, måske mere tid end et menneske får i sit liv. Da Filip er færdig med at fortælle, spørger han heldigvis ikke hofmanden, om han nu også forstår det hele. Han spørger bare, om han tror af hele sit hjerte. Og det er jo noget andet. Det er, om han har tillid til, at der er noget sandt og godt og rigtigt i det, han har hørt.

Og det har hofmanden. Han kaster sig ud på de 70 000 favne - eller de kommer i hvert fald til noget vand – og han lader sig døbe. Forstår du det nu? Vi spørger heller ikke sådan, inden vi døber Pelle, Cornelia og Ingeborg. Vi spørger også bare: Tror du? Og det er sådan set svært nok at svare ja til. Præcist det sagde en af jer forældre forleden: Vi kan jo ikke vide det, men kun inderligt håbe det.

I kredsen omkring børnene er der nu forældre og faddere. De må hjælpe børnene og hinanden til at vide det der er at vide om kristendommen. Og så til at nøjes med at tro

og håbe for resten.

Godt at kunne hjælpes ad med det.

Det gør vi i gudstjenesten. Vi hjælpes ad. Når vi – hvis der ikke er dåb - synger trosbekendelsen sammen alle sammen, så hjælper vi hinanden. For der er jo dage, hvor man tænker: I dag tror jeg ikke, i dag kan jeg ikke. Det er godt, de andre kan så. Så synger man med alligevel, fordi man har nogle at læne sig op af.

Trosbekendelsen. Ja, den kan også sammenlignes med et lille kunstværk, et billede, et digt. Rytmisk bygget op, så den også er til at lære udenad. Stramt komponeret, så stramt, at nogle får lyst til at rive den ned og lave den om. Men man kunne også sige: Arkitektonisk rent og klart og arrangeret, men med et mysterium, der udfolder sig i dybden, og som kræver tid og tålmodighed for at blive erkendt.

Ligesom et maleri af Hammershøi. Han må have været perfektionist, i hvert fald er man helt på det rene med, at ingenting har været tilfældigt i de motiver, han fandt og gjorde til fuldendte billeder.

Hvad sker der, hvis man ændrer på interiøret, arkitekturen og dimensioneringen? Og lyset ikke mindst.

Tre af de allermost kendte er de tre, som hver især fremstiller et vindue, som lyset falder ind af. En kvinde opholder sig i stuen, men opholder sig ikke samme sted, og lyset, der falder ind, er ikke det samme på de tre billeder.

Sådan er det også med trosbekendelsen. Rammerne er de samme, men interiøret og lyset ændrer sig i takt med, at vi ændrer os og flytter os.

Mysteriet er også det samme, om den beskyttelse trosbekendelsens og evangeliets ord insisterer på, at Jesu korsfæstelse, død og opstandelse er for os. Men lyset falder ikke ind på samme måde hver gang. Nogle gange fortrænger lyset mørket, andre gange fremhæver lyset mørket.

Vi må sørge for, at der er ro en gang imellem. At der er stille omkring os, så vi kan fordybe os, smage på det der mysterium Jesu liv, død og opstandelse er for os. Være her og høste frugten af den stilhedens poesi, som findes her. Så vi kan høre og mærke, at Jesus vil noget med vores liv, at der er en særlig vej at gå, vor Himmelske fars vej, og at han går den med os

Amen

Else Hviid

Kastelskirken

Salmer:

20, 41, 165, 717, 473, 6